DEN MAGHA PUJA

PondÄ›lÃ-, 04 leden 2010

Je šest hodin veÄ•er a nádraÅ¾í Hualamphong v Bangkoku je všude plno lidí. Mám za sebou uÅ¾ dva mÄ›síce pobytu v jihovýchodní Asii, cestu Laosem v rozhrkaných autobusech, dlouhou plavbu po Å™ece Mekong, cestování po turisty dosud neobjeveném Isaanu a pár týdnÅ¯ na pláÅ¾ích jiÅ¾ního Thajska s kamarády Jasonem a Janice, od nás z Dawsonu.

Jason a Janice jsou touto dobou uÅ¾ asi zpátky doma a moje letadlo stejným smÄ›rem letí aÅ¾ po pÅ¯lnoci. No jo, Å™ík pojedu asi pomalu na letištÄ›.... Najednou se ozývá z reproduktorÅ¯ gong a hned poté thajská hymna "Padající déšÅ¥". Mimo jiné - sloÅ¾il ji sám zdejší pan král, který hraje ve volném Ä•ase na saxofon a kterého si tady všichni velice váÅ¾í. Tak si stoupám stejnÄ› jako místní do pozoru. Vojáci a Å¾elezniÄ•áÅ™i navíc ještÄ› salutu Osobní vláÄ•ky tady v Thajsku mi pÅ™ipomínají moje trampské Ä•asy v ÄŒesku. Mají Ä•asto zpoÅ¾dÄ›ní a vagóny jsou ze dÅ ale o hodnÄ› Ä•istÄ›jší. Míst k sednutí je málo, ale nakonec nacházím jedno volné, mezi poÄ•etnou skupinou farmáÅ™Å kteÅ™í jedou do Phitsanuloku. FarmáÅ™i se sice pÅ™átelsky usmívají, ale narozdíl od obyvatel Bangkoku nejsou na cizin zvyklí, tak se Å¾ádná konverzace prozatím nekoná. NejvÄ›tší zájem o mÄ› projevil malý kluÄ•ina tím, Å¾e na mÄ› zblíz tÅ™eští oÄ•i. Rozhoduji se prolomit ledy. VytÅ™eštím na nÄ›ho taky oÄ•i, ukáÅ¾u na sebe a Å™eknu "farar Funguje to spolehlivÄ›. Kluk vyhrkne: „farang, farang!" A všichni se zaÄ•nou smát. Farang je totiÅ¾ slovo, kterým Thajci oznaÄ•ují cizince evropského pÅ¯vodu a znamenalo to pÅ¯vodnÄ› Francouz. Nebo spíš hovorové „frantík". Není to tedy zrovna lichotka, ale rozhodnÄ› to není ani uráÅ¾ka. KdyÅ¾ se kluk uklidní, pokraÄ•uji v programu sbliÅ¾ování: "mai farang" (nejsem farang). Kluk mi ale nevÄ›Å™í. "Mai farang, Lao", pÅ™esvÄ›dÄ•ují ho. (Nejsem farang, jsem Laosan.) Kluk chvilku pÅ™emýšlí a pak prohlásí s naprostou jistotou "Mai Lao, farang". Najednou jsme všichni kámoši. Dovídám se, Å¾e ti lidé pÄ›stují rýÅ¾i a tabák. V Bangoku byli na svatbÄ› dcery, ale - ještÄ› jedna dcera na vdávání by se našla. "Mai au, khrup". Na to ovšem odpovídám, Å¾e ne, Å¾e dÄ›kuji... Jednak mám v KanadÄ› pÅ™ítelkyni a druhak - dcera by vám tam zmrzla... Na dÅ¯kaz ukazují fotky z Yukonu. Pohled na sníh pÅ™imÄ›je otce rodiny vytáhnout flašku rýÅ¾ové samohonky zvané Lao Khao. Chutná dost drsnÄ›, ale stateÄ•nÄ› se párkrát napiji, abych neurazil. JeštÄ› Å¾e uÅ¾ jsme skoro na letišti. PÅ™esto se ale s tÄ›mi dobrý lidmi nerad louÄ•ím. Stojím na nadchodu, který vede z nádraÅ¾í pÅ™es osmiproudovou dálnici na letištÄ› a pÅ™emýšlím, co teÄ•. Mám totiÅ¾ ještÄ› poÅ™ád spoustu Ä•asu. Nic proti letištím, ale vypadají všechna stejnÄ›. OtáÄ•ím se tedy a sestupuji po Å¾elezném schodišti do ulice ve Ä•tvrti Don Muang. V Don Muang nejsou Å¾ádné turistické atrakce ani historické památky, proto se o tomhle místÄ› v turistických pÅ™íruÄ•kách nic nedoÄ•tete. Jdu tedy jen tak po ulici a zde, pouhých pÄ›t minut chÅ¯ze od nejvÄ›tšího letištÄ› v jihovýchodní Asi nepotkávám jediného faranga. Udivuje mne trošku, Å¾e to vÅ¯kol vypadá, jakoby vÄ›tšina místních šla jedním smÄ›rem. Ale brzy se dovídám proÄ•. PÅ™icházím k velikému budhistickému chrámu, který obk lidí. Je totiÅ¾ první úplnÄ›k tÅ™etího mÄ›síce v roce a Thajci slaví Den Magha Puja. V ten den se podle legendy pÅ™ed dv tisíciletími sešlo zcela spontánnÄ› 1250 osvícených mnichÅ¯ - arahantÅ¯, aby vyslechli z úst samotného Buddhy Å™eÄ• která poloÅ¾ila základy buddhismu. Celý chrám (wat) je obklopen stánky, ve kterých se prodává všechno moÅ¾né. Kupuji si tedy za dolar jakési smaÅ¾ené salámové kuliÄ•ky s chili omáÄ•kou, lepkavou rýÅ¾í a ananas. Arroy mák mák. Moc dobré je to..... Po dobrém jídle vystupuji po schodišti na velkou plošinu, která obklopuje celý wat. Jsou zde snad tisíce lidí, kteÅ™í drÅ¾í v rukou velké bílé kvÄ›ty a ve svÄ›tle svíÄ•ek pomalu kráÄ•ejí ve smÄ›ru hodinovýc okolo chrámu. UÅ¾asle celé divadlo sleduji, kdyÅ¾ v tom mÄ› nÄ›kdo zatahá za nohavici. Je to malinkatá holÄ•iÄ•ka, která po krátkém váhání bere za ruku a kamsi mÄ› táhne. To "kamsi" je roh celé plošiny, kde u zábradlí Ä•eká její rodina. Nikdo se nezdá být pÅ™ekvapen mou pÅ™ítomnosti. Všichni se usmívají a zdraví mÄ› sepjatýma rukama. U taky "wai", vyfasuju od nich bílou kvÄ›tinu a pak se spoleÄ•nÄ› pÅ™idáme ke krouÅ¾ícímu davu. HolÄ•iÄ•ka mÄ› stále jako by chtÄ›la nemotorného faranga, kterého si adoptovala, pÅ™ed nÄ›Ä•ím chránit. TÅ™ikrát obejdeme wat a teprve potom c nÄ›j vstoupíme. KvÄ›tiny dáme do pÅ™ipravených váz a sedáme si na zem v poloze, která pÅ™ipomíná moÅ™skou pannu. To znamená tak, aby chodidla nesmÄ›Å™ovala k velké, pozlacené soše štíhlého, thajského Buddhy. Té pak vzdáme poctu hlubokým "wai". Je zde nejménÄ› dvacet mnichÅ¯ v oranÅ¾ových róbách, kteÅ™í chantují. Namo tassa bha arahato samma san buddhista..... Celý chant je v prastarém indickém jazyce Pálí, kterým mluvil i samotný Buddha. ProtoÅ¾e jsou mniši Thajci a thajština je na rozdíl od Pálí tonální jazyk, celé to zní spíše jako zpÄ›v a je to moc krásné... A jsme zase v rohu plošiny, kde na mÄ› stále ještÄ› v poklidu Ä•eká mÅ¯j ruksak s digitální kamerou, iPodem a podobnými hloupostmi. Zde se se mnou celá rodinka louÄ•í a pÅ™eje mi hodnÄ› štÄ›stí. "Laah khoon, khrup. Chork dee". HolÄ•iÄ•ka se za mnou ještÄ› dlouho s úsmÄ›vem otáÄ•í. A já dÄ›lám to samé. ÚsmÄ›v m nepÅ™ejde ani v klimatizované a záÅ™ivkami osvÄ›tlené letištní hale. VÅ¾dyÅ¥ pÅ™ece budu zase za rok zpátky... L khoon, Muang Thai. Chork dee... Mikin